

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

17. november 2016

Høring - Regnskapslovutvalgets utredning om regnskapslovens bestemmelser om årsberetning mv.

Vi viser til høringsbrev av 17. august 2016 fra Finansdepartementet om Regnskapslovutvalgets delutredning 2, NOU 2016: 11 Regnskapslovens bestemmelser om årsberetning mv. Regnskapslovutvalget behandler her blant annet spørsmålet om innholdet i årsberetningen og reguleringen av regnskapsåret.

Norsk Øko-Forum (NØF) har bemerkninger til følgende punkter i utredningen:

Punkt 4 Regnskapsåret

Utvalget forslår at de regnskapspliktige skal kunne vedta det regnskapsåret som passer dem best, innenfor rammen av de begrensingene som følger av forslaget til § 2-4.

NØF mener at det allerede er en god åpning innenfor gjeldende rett til å benytte regnskapsår som sammenfaller med foretakenes virksomhetssyklus. Det kan eventuelt vurderes å konkretisere dagens dispensasjonspraksis og fastsette denne i forskrift. Dersom det åpnes for utvidet bruk av avvikende regnskapsår slik utvalget foreslår, vil det gå på bekostning av viktige hensyn som blant annet sammenlignbarhet og at det vil vanskeliggjøre avstemminger mellom årsregnskapet og oppgavene til skattemyndighetene (skattemeldingene fra 2017). NØF støtter de innsigelsene som er fremmet av skatteetatens referansegruppe.

Kapittel 6 Valuta og språk i regnskapsdokumenter

Valuta

Utvalget foreslår å videreføre reguleringen i gjeldende regnskapslov, slik at den regnskapspliktige kan velge mellom norske kroner og funksjonell valuta når regnskapsvalutaen fastsettes. Videre foreslås det en endring i bokføringsforskriften § 4-2 første ledd som gjør det klart for alle bokføringspliktige at reguleringen av funksjonell valuta er gitt i regnskapsloven. Utvalget foreslår også at presentasjonsvalutaen i årsregnskapet skal være regnskapsvalutaen. I sin begrunnelse for ikke å tillate presentasjon i annen valuta legger utvalget vekt på hensynet til informasjon.

NØF støtter utvalgets vurderinger og forslag. Det er klargjørende med en henvisning fra bokføringsforskriften til regnskapsloven. For skatteformål må det foretas en omregning til norske kroner i ligningspapirene. Selv om det er egne regler i bokføringsforskriften for hvordan omregningen skal foretas, vil også årsregnskapets presentasjon i praksis kunne danne et grunnlag for omregningen. I tillegg til hensynet til informasjon, er det for kontrollformål en fordel at det ikke åpnes for presentasjon i annen utenlandsk valuta enn regnskapsvalutaen. Dersom årsregnskapet presenteres i en annen utenlandsk valuta enn regnskapsvalutaen, vil risikoen for skattemessige feil kunne øke, særlig hvis regnskapsvalutaen ikke er norske kroner.

Språk

Omfanget av søknader til Skattedirektoratet om adgang til bruk av andre språk enn norsk viser at det er et behov for å åpne opp for bruk av andre språk. De fleste norske regnskapsbrukere må etter utvalgets mening kunne antas å forstå svensk, dansk og engelsk. Utvalget mener derfor at det er uproblematisk å åpne for bruk av svensk, dansk og engelsk i tillegg til norsk, og foreslår at bestemmelsene i lovutkastet om årsregnskap, årsberetning og konsernberetning skal åpne for dette. Utvalget viser i den forbindelse til at en slik bestemmelse allerede gjelder for utarbeiding av spesifikasjoner og dokumentasjon av bokførte opplysninger som utarbeides av en bokføringspliktig, jf. bokføringsloven § 12.

NØF støtter utvalget forslag om å åpne for bruk av svensk, dansk og engelsk i tillegg til norsk. Imidlertid vil det helt unntaksvis kunne være vesentlige brukere av årsregnskapet og årsberetningen som har behov for norsk språk. NØF mener derfor at det bør vurderes å forskriftsregulere gjeldende dispensasjonspraksis.

Kapitel 10 Regnskapsplikt for filialer

NØF støtter utvalgets forslag om å videreføre regnskapsplikten for filialer av utenlandske foretak, slik at de samme informasjonskrav gjelder både for norske aksjeselskaper og norskregistrert utenlandsk foretak med begrenset ansvar.

Kapittel 11 Utbytteneutralitet

Lovutkastet åpner for en IFRS-tilpasning ved måling av eiendeler og forpliktelse til virkelig verdi. Etter utvalgets syn er det derfor ikke lenger behov for et system som skal sikre utbytteneutralitet og foreslår at dette ikke videreføres.

Utvalgets forslag innebærer at urealisert verdistigning som ikke er bundet etter regnskapsdirektivet, vil kunne deles ut. NØF tror dette vil være uheldig utfra kreditorenes interesser da avsetning til et bundet fond gir mindre rom for skjønnsmessige vurderinger.

Kapittel 13 Krav til å utarbeide åpningsbalanser og mellombalanser

Regnskapslovutvalgets flertall foreslår at aksjelovgivningens krav til åpningsbalanse ved stiftelse, fusjon, fisjon og omdannelse fra AS til ASA ikke videreføres. Hovedargumentet er at nytten av åpningsbalansen vurderes som liten.

NØF mener at kravet til åpningsbalanse skal beholdes og støtter derfor utvalgets mindretall. I kontrollsammenheng er tallene i åpningsbalansen sentrale for skattemyndighetenes mulighet til å kunne identifisere mulig feil og plukke ut de selskapene som skal kontrolleres nærmere. NØF kan ikke se at utarbeiding av en åpningsbalanse krever merarbeid av betydning. Dersom Finansdepartementet likevel vil fremme flertallets forslag om å oppheve kravet

til åpningsbalanse, er det nødvendig for skatteetaten å fastsette målrettet informasjonsplikt for sine kontrollbehov, f.eks knyttet til næringsoppgaven.

Opplysninger om status på oppstartstidspunktet gjennom åpningsbalansen vil også kunne øke informasjonsverdien av regnskapet, og kravet i aksjeloven § 3-4 om forsvarlig egenkapital og likviditet til enhver tid, tilsier at gjeldende regler om åpningsbalansen videreføres.

Vi viser forøvrig til våre kommentarer om åpningsbalansen i tidligere høringsuttalelse av 15. april 2011 til Justisdepartementet vedrørende utredning om forenkling og modernisering av aksjeloven.

Med hilsen
for Norsk Øko-Forum
Jan-Egil Kristiansen
leder faglig utvalg